

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน จัดทำโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมประกวดซุ้มประตู (Pintu Gerbang) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องในเทศกาลฮารีรายออฮ์ฎิลฟิตรี ฮ.ศ. ๑๔๔๔

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มีนาคม - กันยายน ๒๕๖๖

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ สถานการณ์และแนวโน้มของปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยความแตกต่างทางวิถีชีวิตของประชาชน ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ชชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และมีความเชื่อมโยงในหลายมิติ โดยเฉพาะเงื่อนไขระดับวัฒนธรรม พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมที่มีลักษณะเฉพาะ เนื่องจากมีสัดส่วนของประชากรในเชิงวัฒนธรรมที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนมีความรู้สึกแปลกแยกจากสังคมไทย ขณะเดียวกันมีกลุ่มคนบางกลุ่มนำเงื่อนไขทางวัฒนธรรมมาบิดเบือนและปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้งทางสังคม จนกลายเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ถูกกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐนำมาสร้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรง

๓.๒ ความรู้ด้านกฎหมาย ประกอบด้วย

๓.๒.๑ พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ (๑๐) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และมาตรา ๙ (๑๕) ส่งเสริมแนวคิดด้านพหุวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมแห่งชาติ รวมถึงการลดการผูกขาดทางวัฒนธรรมหรือการขจัดการเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรมโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะต้องเร่งขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายในการเสริมสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขของประชาชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ บนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้สอดคล้องกับกิจกรรมสำคัญ ส่งเสริมวิถีไทยชายแดนใต้ ภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการพัฒนาสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๓.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๑ แนวคิดการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกประการ ตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบและการประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์, ๒๕๕๐)

๓.๓.๒ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม คือบุคคลมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งทัศนคติ ความเชื่อ อาจนำมาซึ่งความไม่เข้าใจกันได้ การเรียนรู้เพื่อยอมรับในความแตกต่างและความหลากหลายของสังคมพหุวัฒนธรรมจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, ๒๕๕๖)

๔. สรุปสาระ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ ที่มาและความสำคัญ

จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความหลากหลายทางด้านอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะสัดส่วนประชากรในเชิงวัฒนธรรมที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมมลายู ซึ่งเป็นต้นทุนที่สำคัญเป็นข้อบ่งชี้ถึงคุณค่าของอัตลักษณ์ของทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรมที่จะสามารถนำมาเป็นจุดเด่น ในการสร้างคุณค่าและมูลค่า เป็นพลังในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคม ยกระดับรายได้ของคนในพื้นที่ เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสันติสุขบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ และ ๗๐ รวมทั้งกรอบนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการยอมรับและเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์วัฒนธรรม ส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี รวมทั้งการทํานุบำรุงศาสนา การอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และการยอมรับประเพณีวัฒนธรรมที่ดีที่มีความหลากหลาย เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย และมีความสันติสุขบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ปัจจุบันเยาวชนในพื้นที่ให้ความสำคัญในการแสดงออกทางอัตลักษณ์ อาทิ การแต่งกายชุดพื้นถิ่นมลายู การร่วมกลุ่มจัดกิจกรรม MELAYU RAYA ณ หาดวาสกรี ตำบลตะลูน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี การทำซุ้มประตูต้อนรับเทศกาลฮารีรายออฮิลฟิตรี เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังคงเป็นช่องว่างและเปราะบาง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน ที่ภาครัฐสมควรที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และเกิดความยั่งยืน

ซุ้มประตู (Pintu Gerbang) นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สะท้อนถึงความเชื่อ ศิลปะ และวิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างชัดเจน เป็นประเพณีดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นในชุมชนมุสลิม โดยมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมมลายู เป็นสัญลักษณ์ของการต้อนรับเปรียบเสมือนประตูสู่บ้านหรือชุมชน โดยในช่วงเดือนรอมฎอน เยาวชนและประชาชนในแต่ละชุมชนจะร่วมคิด ร่วมแรง ร่วมใจ และรวบรวมกำลังทรัพย์ ช่วยกันสร้างซุ้มประตู โดยใช้เวลาวางในแต่ละวันหรือหลังละหมาด ตะรอเวียห์ ร่วมกันสร้างซุ้มประตูเพื่อต้อนรับเทศกาลฮารีรายออฮิลฟิตรี ซุ้มประตูไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของการต้อนรับผู้มาเยือนเท่านั้น แต่ยังมีสำคัญในฐานะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และเป็นสัญลักษณ์แห่งความรักความสามัคคีของคนในชุมชนอีกด้วย

มติ กพต. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นชอบในหลักการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และการวางรากฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในฐานะที่เป็น Soft Power เพื่อสร้างคุณค่าทางด้านความรู้สึก ควบคู่กับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรมในพื้นที่

ศอ.บต. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมอัตลักษณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามมติ กพต. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ จึงได้จัดกิจกรรมประกวดขลุ่ยประตู่ (Pintu Gerbang) ประจำปี ๒๕๖๖ เนื่องในเทศกาลฮารีรายออฮิลฟิตรี ฮ.ศ. ๑๔๔๔ เป็นโครงการสำคัญที่ ศอ.บต. บูรณาการกับผู้นำศาสนา และชมรมตาดีกา มีเป้าหมายเพื่อเป็นการเสริมพลังบวกให้เยาวชนและชุมชนได้แสดงพลังความสามัคคี ภายในชุมชนผ่านการสร้างขลุ่ยประตู่ สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นอัตลักษณ์มลายู และสร้างรายได้ของคนในพื้นที่จากนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน และยังเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมสู่ชนรุ่นหลังให้ร่วมกัน สืบทอดต่อไป

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ สภาพสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดกรอบแนวทางดำเนินกิจกรรมประกวดขลุ่ยประตู่

๓) กำหนดแผนลำดับเวลาและขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมประกวดขลุ่ยประตู่

๔) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมฯ ผ่านช่องทางต่างๆ

๕) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกผลงานประกวดขลุ่ยประตู่

๖) ดำเนินการจัดพิธีมอบรางวัลประกวดขลุ่ยประตู่

๗) ประเมินและสรุปผลการดำเนินโครงการ

๔.๓ เป้าหมายของงาน

ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ส่งเสริมความสามัคคีและสร้างความภาคภูมิใจในชุมชน ควบคู่กับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรม ให้สามารถยกระดับรายได้ของคนในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นฐานการยอมรับความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละชาติพันธุ์

๕. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ผู้เสนอผลงานได้ดำเนินการในสัดส่วน ร้อยละ ๘๐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ สภาพสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้อง ที่ภาคส่วนต่างๆ ดำเนินการในปีที่ผ่านมาและศึกษาระเบียบวิธี และหลักเกณฑ์ การดำเนินโครงการประกวดของส่วนราชการต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดขอบเขตของโครงการ

๕.๒ จัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมประกวดขลุ่ยประตู่ ผู้เสนอผลงานได้วิเคราะห์และจัดทำแผนการ ดำเนินงานกิจกรรมประกวดขลุ่ยประตู่ อาทิ ความเป็นมาของกิจกรรมฯ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ หลักเกณฑ์ในการตัดสิน และระยะเวลาในการดำเนินงาน

๕.๓ กำหนดแผนลำดับเวลา ลำดับขั้นตอนการดำเนินการ (Timeline Management) เพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ อาทิ กำหนดห้วงเวลาการเปิด -ปิด รับผลงาน กำหนดห้วงเวลารวบรวม ตรวจสอบผลงานตามเกณฑ์กำหนด และการพิจารณาคัดเลือก ซึ่งกระบวนการพิจารณา ดำเนินการผ่าน คณะกรรมการผู้ดำเนินการประกวดขลุ่ยประตู่ (Pintu Gerbang) ซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาร่างหลักเกณฑ์/ คัดเลือกผลงาน/ตัดสิน โดยพิจารณาบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความรู้ความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งผู้เสนอผลงานทำหน้าที่เป็นผ่านเลขานุการ ตลอดจนกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรม มอบรางวัลประกวดขลุ่ยประตู่ (Pintu Gerbang)

๕.๔ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมฯ ผ่านเว็บไซต์ของ ศอ.บต. Facebook “เพจข่าว ศอ.บต.” แอปพลิเคชันไลน์กลุ่มเครือข่ายของ ศอ.บต. เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในชุมชนและในระดับจังหวัด

๕.๕ อำนวยความสะดวกจัดประชุมพิจารณาคัดเลือกผลงานการประกวดขลุ่ยประตู่ฯ ซึ่งผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ ๕ ผลงานจะนำไปเผยแพร่ผ่านทางเฟสบุ๊ก “ข่าว ศอ.บต.” เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการโหวตให้คะแนนอีกครั้ง และผู้เสนอผลงาน ได้ลงพื้นที่พร้อมคณะกรรมการฯ เพื่อสังเกตรวบรวมรายงานผลการพิจารณาให้คะแนน

๕.๖ ดำเนินการจัดพิธีมอบรางวัลประกวดขลุ่ยประตู่ฯ โดยเชิญผู้บริหาร ศอ.บต. คณะกรรมการผู้ดำเนินการประกวดขลุ่ยประตู่ฯ ผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมประกวด เพื่อมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศผลงานที่ส่งเข้าร่วมกิจกรรมฯ โดยมีผลการประกวดฯ ดังนี้ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ มัสยิดอติฮาดุลอุมมะฮ์ บ้านบันนังสแลน ต่ายะรม อำเภอบาง จังหวัดยะลา รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ได้แก่ มัสยิดนูรุลอิสลามบาโง บ้านบาโง ตำบลกะรุปี อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี รางวัลรองชนะเลิศอันดับสอง ได้แก่ มัสยิดอัลเราะห์มานีย บ้านตะโละไกรทอง ตำบลตะโละไกรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี และรางวัลชมเชย ๒ รางวัล ได้แก่ มัสยิดอะดีนุลอิสลามียะห์ บ้านจาเราะสโตร์ ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และมัสยิดอาบีบการอัลซิดิก บ้านอาแว ตำบลมะรือโบตก อำเภอรแงะ จังหวัดนราธิวาส โดยกำหนดให้ผู้เข้าร่วมงานแต่งกายชุดมลายูในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ

๕.๗ ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในปีถัดไป และจัดทำสรุปผลการดำเนินโครงการ เสนอเลขาธิการ ศอ.บต. เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

๖. ผลสำเร็จของงาน

๖.๑ เชิงปริมาณ

๑) มัสยิด/ตาดีกา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลงานเข้าร่วมกิจกรรมฯ จำนวน ๓๑ ผลงาน ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส ๑๐ ผลงาน จังหวัดปัตตานี ๙ ผลงาน และจังหวัดยะลา ๑๒ ผลงาน

๒) กิจกรรมการประกวดประกวดขลุ่ยประตู่ (Pintu Gerbang) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้รับความสนใจจากประชาชนทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่อื่นๆ ผ่านสื่อออนไลน์ มียอดกดถูกใจใน Facebook จำนวน ๑,๔๐๐ คน และมียอดแชร์กระจายข่าว จำนวน ๑,๘๐๐ ยอด

๖.๒ เชิงคุณภาพ

- ๑) เยาวชนและประชาชนในชุมชนมีความรักความสามัคคีและชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น
- ๒) เกิดการถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมภายในชุมชนต่างๆ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมของตนเอง
- ๓) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว
- ๔) เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากนักท่องเที่ยว
- ๕) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗. การนำไปใช้ประโยชน์

๗.๑ ชุมชนสามารถพัฒนาการออกแบบลวดลายและสถาปัตยกรรมที่เป็นอัตลักษณ์มลายู รังสรรค์ผลงานออกมาเป็นขลุ่ยประตู่ให้เป็น Landmark แห่งใหม่ของแต่ละหมู่บ้านชุมชน ที่จะเป็นจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน และสร้างเศรษฐกิจที่ดีให้กับชุมชน และเป็นความภาคภูมิใจร่วมกันของคนในพื้นที่ต่อไป

๗.๒ นักวิชาการ นักวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปต่อยอดงานทางวิชาการ ทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น

๘. ความยุ่งยาก ขั้วซ้อนในการดำเนินการ

๘.๑ ความยุ่งยากในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกวด เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและมีมาตรฐาน เนื่องจากการตีความประเด็นศิลปะและวัฒนธรรมลายภูมิความหลากหลายและแตกต่าง จึงจำเป็นต้องทำหลักเกณฑ์ที่มีมาตรฐาน

๘.๒ ข้อจำกัดของระยะเวลาดำเนินโครงการ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยการกำหนดห้วงเวลาการลงพื้นที่ที่แน่นอน การจัดทีมคณะกรรมการตัดสินผลงานประกวดชุมนุมประตุม เพื่อให้คณะกรรมการสามารถลงพื้นที่ครบถ้วนทุกแห่ง

๙. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๙.๑ การดำเนินกิจกรรมประกวดชุมนุมประตุม (Pintu Gerbang) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ของ ศอ.บต. เริ่มดำเนินการในสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนธันวาคม ซึ่งห้วงเวลาดังกล่าว หลายชุมชนเริ่มดำเนินการสร้างชุมนุมประตุม (รูปแบบที่ชุมชนกำหนดไว้) ซึ่งไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้หลายชุมชนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้

๙.๒ กรอบงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมพิธีมอบรางวัลมีจำกัด จึงจำเป็นต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม หมู่บ้านละ ๒๐ คน เพื่อไม่ให้กระทบกับค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลผู้แทนชุมชนประสงค์เข้าร่วมมากกว่า ๕๐ คนต่อชุมชน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ กำหนดจัดประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และแนวทางส่งผลงานประกวดชุมนุมประตุมแก่ผู้สนใจส่งผลงานเข้าร่วมกิจกรรมฯ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กำหนดประเภทเงินรางวัลออกเป็นชุมนุมขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และแต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินผลงานประกวดชุมนุมประตุม โดยมีคณะกรรมการชุดย่อยที่มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผลงานในระดับพื้นที่เป็นองค์ประกอบ

๑๐.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เที่ยวได้ตลอดทั้งปี

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ

๑๑.๑ นาวาเอก จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม สักส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕

๑๑.๒ นายคอเล็ด เจ๊ะแฉะ สักส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕

๑๑.๓ นายฟาริซ อนนัตตรี สักส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

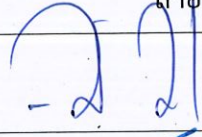
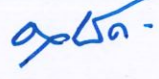
ลงชื่อ

(นายสุกรี ปายอ)

ผู้เสนอผลงาน

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
ทุกประการ

รายชื่อ ตำแหน่ง ของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นาวาเอก จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน	
นายคอเล็ด เจ๊ะแฉะ ผู้อำนวยการกลุ่มงานศาสนาและพหุวัฒนธรรม	
นายฟาริช อนนต์ตรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ 

(นายคอเล็ด เจ๊ะแฉะ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานศาสนาและ
พหุวัฒนธรรม

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๗

ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

ลงชื่อ นาวาเอก 

(จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุน
งานพัฒนาฝ่ายพลเรือน

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๗

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน สนับสนุนการขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ประเด็นการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคม พหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึงเมษายน ๒๕๖๗ (๒ ปี)

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑) พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖ กำหนดให้มี คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดย ย่อว่า “กพต.” มีองค์ประกอบ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธาน รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๗ คน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและผู้ว่าราชการในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๙ คน ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนภาคประชาชนซึ่งได้รับการคัดเลือก โดยสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ เป็นกรรมการ จำนวน ๖ คน (ปัจจุบันงดบังคับใช้ส่วนของภาคประชาชนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติที่ ๑๔/๒๕๕๙) และมีเลขาธิการ ศอ.บต. เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการ ศอ.บต. ที่เลขาธิการ ศอ.บต. มอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนงาน โครงการ และการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุน การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดเขตพัฒนาพิเศษและกรอบแนวทางการบริหารและการพัฒนาเขต พัฒนาพิเศษ เสนอแนะหน่วยงานรัฐ ให้จัดทำแผนพัฒนา แผนงาน และโครงการ พร้อมด้วยงบประมาณ ในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำกับ เร่งรัด ติดตาม แก้ไขกฎระเบียบ และลดขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และเสนอแนะแนว ทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อคณะรัฐมนตรี

๒) ระเบียบ กพต.ว่าด้วยการประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยที่เห็นสมควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติ ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กพต.

๓.๒ ความรู้ทางวิชาการ

แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะต้องเร่งขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายในการเสริมสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขของประชาชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ บนพื้นฐานของสังคม พหุวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้สอดคล้องกับกิจกรรมสำคัญ ส่งเสริมวิถีไทยชายแดนใต้ ภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไข ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการพัฒนาสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน

๓.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๑) แนวคิดอัตลักษณ์พื้นถิ่น อภิญญา เฟื่องฟูสกุล (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายอัตลักษณ์ว่า คุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัว บ่งชี้ลักษณะเฉพาะของบุคคล สังคม ชุมชน หรือประเทศ อาจรวมถึง เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และ ศาสนา ฯลฯ ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไป ไม่สากลกับสังคมอื่น หรือเป็นลักษณะที่ไม่เหมือนกับของคนอื่น ทั้งนี้ อัตลักษณ์สามารถเลื่อนไหลไปตามบริบทและเวลาที่เปลี่ยนไป

๒) แนวคิดการอนุรักษ์วัฒนธรรม Henry Sarnoff (๒๐๑๑) ได้เสนอการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ เพื่อสร้างความทรงจำทางวัฒนธรรม คือ ถ่ายทอดคุณค่าของบรรพบุรุษ ต่อคนรุ่นหลังให้มีความภาคภูมิใจ เพื่อการรักษาปฏิสัมพันธ์ในชุมชน คือความสัมพันธ์ของชุมชนอย่างสมดุล จะมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามัคคี เพื่อรักษาความหลากหลายของ สภาพแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์วัฒนธรรมทำให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่างๆ ไม่ถูกกลืนโดยอิทธิพล และการพัฒนา ซึ่งจะเป็นแบบเส้นตรง หรือทำให้มีลักษณะเหมือนๆ กัน การอนุรักษ์จึงทำให้ความหลากหลาย ดังกล่าวมีความเด่นชัดอยู่ และเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หมายถึง การอนุรักษ์ทำให้เกิดการประหยัด ค่าใช้จ่าย และทำให้ชุมชนและวิถีชีวิตที่ได้รับการอนุรักษ์เป็นจุดขาย สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติ การบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีภารกิจด้านการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประสานพลังทุกภาคส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความเข้าใจคนทุกกลุ่ม คลายความทุกข์ยาก ตอบความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยขับเคลื่อนงานภายใต้นโยบายด้านการ บริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยกลไกคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ หรือ กพต. และขับเคลื่อนงานในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมและสร้าง การมีส่วนร่วมภายใต้แผนงานบูรณาการการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำหน้าที่หลักในกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลในภาพรวม โดยมุ่งขับเคลื่อนงานสำคัญ ๓ ด้านหลัก คือ การยกระดับคุณภาพ ชีวิตประชาชนการสร้างสังคมสันติสุขบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการแสวงหาทางออกโดยสันติวิธี

การเคลื่อนไหวในลักษณะการแสดงทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมของกลุ่มเยาวชนในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้จำนวนหนึ่งเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ หาดวาสุกรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ศอ.บต. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมฯ ร่วมกับกระทรวง วัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเห็นว่าการเสริมสร้างสังคม พหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมีช่องว่าง และเปราะบางโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน สมควร ที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความ เข้มแข็งมากขึ้น และเกิดความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับต้นทุนทางสังคม ที่มีความหลากหลายทาง ด้านอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้

ศอ.บต. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพต. ได้เสนอขอความเห็นชอบโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ ทางภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมติ กพต. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ ได้อนุมัติหลักการโครงการส่งเสริม อัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นหลักการและ แนวทางปฏิบัติ ซึ่งผู้เสนอผลงานรับผิดชอบเสนอวาระ เรื่อง ขออนุมัติหลักการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา

ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอเข้าสู่การพิจารณาของ กพต. พร้อมขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในฐานะที่เป็น Soft Power เพื่อสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหา นโยบาย ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ๒) รวบรวม ประมวลผลความเห็น ข้อเสนอของส่วนราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓) กำหนดประเด็น ที่ประสงค์จะให้ กพต. มีมติอนุมัติ ให้ความเห็นชอบ หรือมีมติในเรื่องใดให้ชัดเจน เพื่อให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ
- ๔) จัดทำรายละเอียดวาระให้มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ ตามระเบียบ กพต. ว่าด้วยการประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และจัดส่งรายละเอียดวาระให้ฝ่ายเลขานุการ กพต. (กบย.) บรรจุเรื่องเป็นวาระเพื่อพิจารณาต่อไป
- ๕) การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในฐานะที่เป็น Soft Power เพื่อสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

๔.๓ เป้าหมายของงาน

สามารถเสนอเรื่อง/โครงการ ให้คณะกรรมการ กพต. พิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำมติที่ประชุมฯ แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พร้อมบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในฐานะเจ้าภาพแผนงานพัฒนาสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภายใต้แผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ผู้เสนอผลงานได้ดำเนินการในสัดส่วน ร้อยละ ๘๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ ดำเนินการศึกษา และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ต้องการนำเข้าให้ กพต. พิจารณาให้ความเห็นชอบ จะต้องเป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กพต. หรือให้ต้องเสนอ เป็นเรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของ กพต. หรือตาม ระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ออกโดย กพต. เป็นเรื่องที่ประธาน นำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอ กพต.

๕.๒ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดประเด็นปัญหา ประเด็นข้อติดขัดในทางปฏิบัติราชการ และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงาน กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน แหล่งงบประมาณที่จะดำเนินการ และกำหนดประเด็น ที่ประสงค์จะให้ กพต. มีมติอนุมัติ ให้ความเห็นชอบ หรือมีมติในเรื่องใด ให้ชัดเจน

๕.๓ ดำเนินการยกร่างวาระที่จะเสนอให้คณะกรรมการ กพต. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ครบถ้วน สมบูรณ์ตามระเบียบ กพต. ว่าด้วยการประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พร้อมจัดส่งวาระที่ฝ่ายเลขานุการ กพต. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕.๔ จัดทำกรอบแนวทางส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ด้านภาษา ด้านประเพณีและวัฒนธรรม และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสริมสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และเกิดความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับต้นทุนทางสังคมที่มีความหลากหลาย ซึ่งเป็นต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมที่สามารถนำมาเป็นจุดเด่นในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคีในสังคมพหุวัฒนธรรม และการวางรากฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนในฐานะที่เป็น Soft Power เพื่อสร้างคุณค่าทางด้านความรู้สึก ควบคู่กับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๕ ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในฐานะที่เป็น Soft Power เพื่อสร้างความเข้มแข็งการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย (๑) กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการใช้ภาษามลายูในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษามลายูอักษรยาวี พัฒนาการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมมลายูอย่างสมสมัยและเหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน (๒) กิจกรรมเสวนาวิชาการภาษามลายูกับการสร้างความสันติสุขสู่ชุมชน เพื่อสร้างโอกาสการรับรู้และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษาและวัฒนธรรมมลายูกับนักวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (๓) การจัดตั้งศูนย์ภาษานานาชาติจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษา จำนวน ๕ ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอาหรับ ภาษาจีน ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ

๖. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๖.๑ เชิงปริมาณ

- ๑) โครงการและได้รับการพิจารณา ให้ความเห็นชอบจาก กพต. และนำมติที่ประชุมแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนงานตามภารกิจต่อไป
- ๒) ประชาชนมีส่วนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการเข้าร่วมงานเทศกาล การเรียนรู้ภาษาถิ่น หรือการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม
- ๓) นักท่องเที่ยวที่สนใจวัฒนธรรมท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

๖.๒ เชิงคุณภาพ

- ๑) คณะกรรมการ กพต. ได้รับทราบประเด็นปัญหา ความต้องการของประชาชน หรือข้อจำกัดเชิงงบประมาณของการขับเคลื่อนงาน ซึ่งถือเป็นช่องทางการสื่อสารสร้างความเข้าใจบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากขึ้น ทำให้การพิจารณาโครงการตรงตามความต้องการมากยิ่งขึ้น
- ๒) ประชาชนรู้สึกภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณีและวัฒนธรรมของตนมากขึ้น
- ๓) สร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้กับประเทศ สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้กับชาติ และสามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศอื่นๆ สร้างความเข้าใจอันดีและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ

๗. การนำไปใช้ประโยชน์

๗.๑ หน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถนำมติ กพต. ที่ผ่านความเห็นชอบ ไปบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดผลเป็นรูปธรรม นำไปสู่การสร้างคุณค่าทางด้านความรู้สึก ควบคู่กับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๗.๒ ประเพณี วัฒนธรรมทางภาษามลายูได้รับการสืบสานและอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป ประชาชนเกิดความรักและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของตนเอง เสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อการลดเงื่อนไขในการเลือกปฏิบัติประเด็นอัตลักษณ์และใช้ชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสงบสุข

๘. ความยุ่งยาก ขั้บซ้อนในการดำเนินการ

๘.๑ การจัดทำวาระเสนอให้ กพต. ให้ความเห็นชอบจะต้องยกร่างวาระให้มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ตามระเบียบว่าด้วยการประชุมของ กพต. คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ อาทิ ความชัดเจนของ หน่วยงานรับผิดชอบ งบประมาณโครงการ และแหล่งงบประมาณ จำเป็นต้องหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจตรงกัน ให้นำมาพิจารณาปรับแผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี หากงบประมาณ ไม่เพียงพอ ให้เสนอขอรับการสนับสนุนจากสำนักงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณ ประจำปี และแหล่งงบประมาณอื่นตามที่เห็นสมควร

๘.๒ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความหลากหลายทางด้านอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมาก การสร้างความเข้าใจและเคารพซึ่งกันและกัน เป็นเรื่องที่ท้าทายของภาครัฐในการสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๙. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๙.๑ การเสนอเรื่องให้ กพต. พิจารณานั้น เป็นกระบวนการที่สำคัญและมีความซับซ้อน เนื่องจาก เกี่ยวข้องกับประเด็นที่หลากหลาย ทั้งด้านความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การวิเคราะห์ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็เป็นเรื่องที่ท้าทาย ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่

๙.๒ จากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ตามมติ กพต. ในห้วงที่ผ่านมา มีแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน บางหน่วยงาน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จึงส่งผลให้การขับเคลื่อนงานตามมติ กพต. ขาดความต่อเนื่องและเกิดความล่าช้า

๙.๓ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดระยะเวลา ๑๒ เดือน ไม่ได้ ขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถยกระดับการท่องเที่ยวในพื้นที่และสร้างความภาคภูมิใจ ในอัตลักษณ์ความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ ที่บรรจุกิจกรรม ด้านการท่องเที่ยว ศาสนา กีฬา และอื่นๆ ตลอดระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการด้านการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๒ ให้มีหน่วยรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิทินการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ ครอบคลุม การท่องเที่ยวประเพณี ๑๒ เดือน ครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยว ศาสนา กีฬา นันทนาการ และอื่นๆ เป็นเทศกาลสำคัญและสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๑๑.๑ นาวาเอก จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม สักส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐

๑๑.๒ นายคอเล็ด เจ๊ะแว สักส่วนของผลงาน ร้อยละ ๕

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

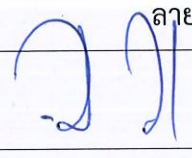
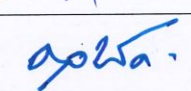
ลงชื่อ

(นายสุกรี ปายอ)

ผู้เสนอผลงาน

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๓

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริง ทุกประการ

รายชื่อ ตำแหน่ง ของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นาวาเอก จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน	
นายคอเล็ด เจ๊ะแว ผู้อำนวยการกลุ่มงานศาสนาและพหุวัฒนธรรม	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความ เป็นจริงทุกประการ

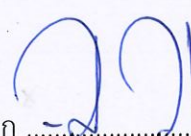
ลงชื่อ 

(นายคอเล็ด เจ๊ะแว)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานศาสนาและ
พหุวัฒนธรรม

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๓

ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

ลงชื่อ นาวาเอก 

(จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุน
งานพัฒนาฝ่ายพลเรือน

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๓

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของนายสุกรี ปายอ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เพื่อประกอบการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๑

กองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน

๑. เรื่อง แนวทางการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒. หลักการและเหตุผล

บริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีมัสยิดที่ขึ้นทะเบียน กับกรมการปกครองจำนวนทั้งสิ้น ๒,๕๖๘ มัสยิด ประกอบด้วย ยะลา ๕๒๐ มัสยิด ปัตตานี ๗๑๙ มัสยิด นราธิวาส ๖๗๗ มัสยิด สงขลา ๔๑๐ มัสยิด และสตูล ๒๔๒ มัสยิด มีผู้นำศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวนทั้งสิ้น ๓๘,๕๒๐ คน (สำนักงาน คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และสงขลา, ๒๕๖๗) ทำให้พื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ มีเอกลักษณ์ทางสังคมและวิถีประชาชนที่แตกต่างจากพื้นที่ ส่วนอื่นๆ ของประเทศ

ผู้นำศาสนาอิสลามมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีบทบาทที่สำคัญในการการเผยแพร่ศาสนา ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับอิสลามและหลักการที่ถูกต้องแก่ชุมชน ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหของผู้นับในชุมชน เช่น ปัญหาครอบครัว หรือเรื่องศีลธรรม ส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา จัดการกิจกรรมชุมชน ส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความสามัคคี ส่งเสริมการศึกษาอิสลามและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคม โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และศาสนา ผู้นำศาสนาอิสลามต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ อาทิ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนภายในสังคมไทยและสังคมโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบ ต่อสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งการเผชิญกับปัญหายภัยแทรกซ้อนที่สำคัญ คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน และปัญหายภัยแทรกซ้อนอื่นๆ ส่งผลให้สถานการณ์และปัญหามีความซับซ้อนมากขึ้น

เจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ให้ความสำคัญ ต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เชื่อมั่นว่าจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คอ.บต. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในมาตรา ๙ (๑๐) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ และมาตรา ๙ (๑๕) ส่งเสริมแนวคิดด้านพหุวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญ ของวัฒนธรรมแห่งชาติ รวมถึงลดการผูกขาดทางวัฒนธรรมหรือการขูดเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรมโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ประกอบกับนโยบายรัฐบาลให้ส่งเสริม การปรับปรุงองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบด้านศาสนาเพื่อให้การบริหารจัดการส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา

มีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอันดีและสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา เพื่อนำหลักธรรมของศาสนาไปใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ผ่านมามีกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ให้ความสำคัญและดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำศาสนาในพื้นที่ ดำเนินการอบรมให้แก่ผู้นำศาสนาอิสลามในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๓ ปัจจุบันมีหลักสูตรพัฒนาผู้นำศาสนาอิสลาม จัดโดยสถาบันพัฒนาผู้นำศาสนาอิสลาม สำนักจุฬาราชมนตรี แต่ผู้นำศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่สามารถเข้าร่วมหลักสูตรข้างต้นได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าร่วมหลักสูตรฯ อาทิ สถานที่จัดฝึกอบรมอยู่ไกลและใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมหลายวัน แม้หน่วยงานในพื้นที่จะดำเนินการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนา แต่เป็นการอบรมตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งยังไม่มีกระบวนการจัดทำเป็นหลักสูตรแกนกลางที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้นำศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลให้ผู้นำศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อจำกัดในการเข้าถึงหลักสูตรการฝึกอบรมที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของตน ประกอบกับ ศอ.บต. ได้จัดการประชุมสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ผู้นำศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เสนอข้อคิดเห็นที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยขอให้ ศอ.บต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของผู้นำศาสนาอิสลาม ทั้งความรู้ ด้านศาสนา เศรษฐกิจ สังคม ด้านอาชีพ เทคโนโลยี ความรู้ด้านกฎหมาย การบริหารจัดการองค์กร และเรื่องทั่วไป ให้มีศักยภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ประกอบกับมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เห็นชอบในหลักการโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ระยะเวลา ๕ ปี) มอบหมายให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาการจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดของการพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ผู้เสนอผลงานจึงใช้แนวคิดการเรียนรู้ของไทเลอร์ (Tyler's Model of Curriculum Development) ถูกพัฒนาโดย Ralph W. Tyler ทฤษฎีนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทาง ในการออกแบบหลักสูตรการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำหลักสูตร และมีองค์ประกอบหลัก ๔ ขั้นตอนที่สำคัญ คือ (๑) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (๒) เลือกเนื้อหาหลักสูตร (๓) กำหนดวิธีการเรียนการสอน (๔) การประเมินผล

จากแนวคิดข้างต้น ผู้เสนอผลงาน ขอเสนอแนวทางการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

๑) กำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จะต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับอิสลาม ทั้งในด้านหลักคำสอน กฎหมาย และวิถีชีวิตสามารถอธิบายและสื่อสารความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน ความเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถปฏิบัติตามหลักการของอิสลามในชีวิตประจำวัน เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความอดทน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความยุติธรรม และความเมตตา เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ติดตาม พร้อมมีวิสัยทัศน์สามารถวางแผนและมองการณ์ไกล สร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในชุมชนและกับผู้นำจากศาสนาอื่น ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการสันติภาพในสังคม สามารถการแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักการของอิสลามเป็นแนวทางสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมและการแก้ไขข้อขัดแย้งในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เลือกเนื้อหาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำศาสนา ดังนี้

(๑) ความรู้ด้านศาสนา อาทิ หลักการศรัทธา และหลักการปฏิบัติของอิสลาม ประเพณีและคำสอนของศาสดามุฮัมมัด ประวัติศาสตร์อิสลาม และคุณธรรมจริยธรรมในของอิสลาม เพื่อให้เข้าใจหลักการและแนวคิดทางศาสนาอย่างถูกต้องและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกในชุมชนได้อย่างถูกต้อง

(๒) ความรู้ด้านเศรษฐกิจ อาทิ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการชะกาต (Zakat) การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ การจัดตั้งกองทุนหรือสหกรณ์ (Islamic Cooperatives) เพื่อให้มีความรู้ในการบริหารจัดการทรัพย์สินและทรัพยากร ในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชน

(๓) ความรู้ด้านสังคม อาทิ การสร้างวิถีชีวิตชุมชน (Community Development) การสร้างสุขุมปากัดที่ยั่งยืน (Sustainable Hukm Pakat) การทำโครงการเพื่อช่วยเหลือสังคม เพื่อให้มีความรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน

(๔) ความรู้ด้านกฎหมาย อาทิ กฎหมายครอบครัว กฎหมายอาญาในอิสลาม กฎหมายการจัดการทรัพย์สินตามหลักการอิสลาม กฎหมายด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อให้มีทักษะในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสมาชิกในชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย สามารถการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างฝ่ายต่างๆ ได้

(๕) ความรู้ด้านการบริหารจัดการองค์กร อาทิ การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การวางแผนและพัฒนาชุมชน การสร้างความสัมพันธ์สมาชิกในชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เพื่อให้มีทักษะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนตลอดจนพัฒนาสมาชิกในชุมชนได้

(๖) ความรู้อื่นๆ ที่จำเป็นในทศวรรษที่ ๒๑ อาทิ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้งานแพลตฟอร์มออนไลน์ ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทักษะการสื่อสาร เป็นต้น

๓) กำหนดวิธีการเรียนการสอน การอบรมให้ผู้นำศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเลือกรูปแบบที่เหมาะสม เนื่องจากผู้นำศาสนาในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคนและเป็นผู้สูงอายุ หลายคนในกลุ่มอายุไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งอาจทำให้การเข้าถึงเนื้อหาหรือการสื่อสารมีความยุ่งยาก อาจต้องการเวลามากขึ้นในการเข้าใจเนื้อหาหรือการฝึกปฏิบัติ บางคนอาจมีความคุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนรู้แบบบรรยายหรือการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งอาจทำให้มีความยากในการปรับตัวกับวิธีการสอนที่เป็นนวัตกรรม ดังนั้น จำเป็นจะต้องเลือกการอบรมแบบบูรณาการ (Integrated Training) คือ วิธีการอบรมที่ผสมผสาน

หลายรูปแบบและเทคนิคในการสอนเข้าด้วยกัน เพื่อให้การเรียนรู้มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับผู้เรียน ดังนี้

(๑) การบรรยาย ถ่ายทอดข้อมูลและแนวคิดพื้นฐานจากผู้เชี่ยวชาญการใช้กรณีศึกษาและสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การสร้างบรรยากาศที่ผู้เรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

(๒) การอภิปราย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันการให้โอกาสในการเรียนรู้จากประสบการณ์และมุมมองของผู้อื่น โดยการหยิบประเด็นปัญหาของแต่ละชุมชนเป็นกรณีศึกษา

(๓) การทำกิจกรรมกลุ่ม โดยให้ผู้เข้าอบรมได้มีโอกาสทำงานร่วมกันในกลุ่มเพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไขหรือแนวคิดใหม่ ๆ การสร้างกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทดลองทำจริง เช่น การจำลองสถานการณ์แก้ไขความขัดแย้งของชุมชน การรณรงค์ให้เยาวชนละหมาดวันศุกร์ ณ มัสยิดประจำชุมชน

(๔) การศึกษาดูงาน โดยการเลือกชุมชนต้นแบบ เช่น ศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้วิถีอิสลามยั่งยืนบ้านน้ำเค็ม ตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ถือเป็นตัวอย่างของชุมชนที่มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เป็นชุมชนที่ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน มีการจัดการตนเอง มีการสร้างสหกรณ์ทำการเกษตรแบบยั่งยืน เป็นชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน ถือเป็นชุมชนที่มีการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และแรงบันดาลใจให้กับชุมชนอื่น ๆ ในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

๕) การประเมินหลักสูตร หลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินผลเป็นระยะ ๆ ในส่วนของเนื้อหา รูปแบบการอบรม เพื่อให้เนื้อหาสาระของหลักสูตรเหมาะสมกับยุคสมัยและมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างแท้จริง

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) สามารถนำแนวทางการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน บรรลุเป็นแผนงานโครงการและจัดตั้งค่าของงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ ภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขับเคลื่อนงานในพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

๒) ผู้นำศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เป็นผู้นำศาสนามีความสามารถในการสร้างความสามัคคีและสันติสุขในชุมชน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกิดแนวทางการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนาอิสลามที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ลงชื่อ

(นายสุกรี ปายอ)

ผู้เสนอแนวคิด

๒๕ / ตุลาคม / ๒๕๖๓